

„Tarptautinė savanoriška tarnyba nėra uždaras tikslas, tai – priemonė“

Nuo pat judėjimo pradžios bendromis jėgomis siekdami taikesnių ir tinkamų gyvenimo sąlygų savanoriai norėjo prisidėti prie šandienos visuomenės. Taika ir tarptautinis supratimas, draugystė ir bendradarbiavimas yra visų savanoriškos tarnybos tikslų dalis. Jų siekiama bendrais išsipareigojimais, pagrįstais laisvu asmeniniu apsisprendimu ir asmenų ir susibūriant skirtingos socialinės padėties grupėms. Taip pat savanoriai dalyvauja vykdant konkrečius projektus.

Bet savanoriška tarnyba yra naudinga ne tik visuomenei arba konkrečioms projektams. Šie tarptautinės savanoriškos tarnybos projektai taip pat turi edukacinį poveikį tiek tokių projektų dalyviams, tiek bendruomenėms, kuriuose jie vykdomi. Dirbdami ir gyvendami kartu savanoriai ir vietiniai pasikeičia savo pažiūromis, vieni iš kitų išmoka naujų įgūdžių ir, jei pasiseka, susidaro atvira ir konstruktyvių požiūrį į (kultūrinius, religinius, seksualinius, organizacinius ir t. t.) skirtumus. Tarptautinė dimensija suteikia jiems galimybių mokytis iš žmonių ir su žmonėmis iš kitokios aplinkos nei jie patys.

Šie tikslai ir uždaviniai yra tarptautinės savanoriškos tarnybos pagrindas. Bet ne visi jie yra savaime aiškūs, be to, jie netampa aiškūs kiekvienam, ištraukusiam į tarptautinės savanoriškos veiklos projektą. Reikalingi įvairūs anksčiau pateikti mokymosi procesai, nes priešingu atveju projektas, skirtas ugdyti tarpkultūrinį mokymąsi, gali tapti kultūrinio nusivylimo patirtimi, jeigu, pavyzdžiui, savanoriai tinkamai neparuošiami tarnybai užsienyje. Tarptautinės savanoriškos tarnybos projekto pagrindas yra neapmokamas individų bendradarbiavimas, tačiau tokio projekto organizavimą reikia atidžiai suplanuoti. Jam taip pat reikia tinkamo pasiruošimo bei tęstinumo ir didelių žmogiškųjų bei finansinių išteklių.

Šis „T-kit“ buvo sukurtas kaip priemonė jaunimo darbuotojams tarptautinės savanoriškos veiklos projekto organizavimo procesui palaikyti. Mes aptarsime keletą pagrindinių sąlygų, kurios turi įtakos sėkmingam savanoriškos tarnybos projektui. Šiame „T-kit“ taip pat patariama, kaip išvengti spąstų, ir pasiūlomi būdai, kaip supažindinti savanorius ir organizacijas su savano-

riška tarnyba. Taip pat šiuo vadovu gali naudotis mokymų vadovai, dirbantys tarptautinės savanoriškos tarnybos srityje.

Kadangi šio vadovo puslapių skaičius yra ribotas, turėjome susiaurinti šio „T-kit“ objektą. Daugiausia dėmesio skirsime Europos skaitytojams, nors daugelis aprašytų principų taip pat taikomi nacionaliniams arba tarpžemyniniams projektams, tačiau galite naudoti arba pritaikyti priemones visiems atvejams. Dėl tarptautinių savanoriškų programų pasiekiamumo ypatingą dėmesį skirsime projektams su nespecializuotais savanoriais (taip pat žr. 1.2. skyrių „Skirtingos tarptautinės savanoriškos tarnybos dimensijos“). Taigi jums spręsti, kokius pateiktus elementus pasirinkti ir pritaikyti savo organizuojamam projektui.

„T-Kit“ suskirstytas į šešis skyrius ir tris priedus

1 skyriuje įsigilinama į tarptautinės savanoriškos tarnybos sąvoką, paaiškinant kai kurių žodžių reikšmes (1.1.), savanoriškos tarnybos dimensijas (1.2.) ir istorinius pagrindus (1.3.). Apžvelgiamos žmonių savanorystės priežastys (1.4.) ir pateikiama keletas darbo sričių pavyzdžių (1.5.).

Konkretus tarptautinės savanoriškos veiklos projekto įgyvendinimas bus aptariamas tolesniuose skyriuose.

2 skyriuje nagrinėjamos su projekto planavimu susijusios problemos, apibūdinama, kas yra projekto dalyviai ir kokios jų pareigos (2.1.). Pateikiama specifinio tarptautinės savanoriškos tarnybos projekto ciklo apžvalga (2.2.). Taip pat skiriama dėmesio, kaip surasti pinigų ir kaip su jais tvarkytis (2.3.).

3–5 skyriuose pateikiama chronologinė tarptautinės savanoriškos tarnybos ir veiksmų, kurių reikia imtis, apžvalga. Pirmiausia 3 skyriuje aprašoma, kaip pasiruošti savanorių išvykimui, nagrinėjant tokias temas kaip partnerių suradimas (3.1.), sutelkimas (3.2.) ir visų įtrauktų dalyvių paruošimas (3.3.). 4 skyriuje nurodomos užduotys, kurios turėtų būti atliktos idealios tarptautinės savanoriškos tarnybos metu: supažindinimas ir mokymai atvykus į šalį (4.1.), savanorių ir darbuotojų motyvacijos palaikymas (4.2), reikia-

mas paramos teikimas savanoriams (4.3.) ir konfliktų sprendimas jiems iškilus (4.5.). 5 skyriuje pateikiami pasiūlymai, kaip panaudoti tarptautinės savanoriškos tarnybos pabaigą kaip naują kažkokios veiklos pradžia. Įvertinimas ir tęstinumas yra svarbus elementas šiame procese (5.1.), tačiau taip pat pakomentuosime idėjas tęstinumo, kylančio iš savanoriškos tarnybos užsienyje (5.2.). Skirtingų institucijų darbotvarkėje vis svarbesnė tokia neformalaus ugdymo patirtis (5.3.).

6 skyriuje siekiama atkreipti dėmesį į dalykus, kuriuos dažnai pamirštame arba išmetame. Ar nenorėtumėte suorganizuoti tarptautinės savanoriškos tarnybos jauniems žmonėms, kurie normaliai neturėtų galimybių to padaryti (6.1.)? Ar atsižvelgėte į lytis planuodami savo tarptautinę savanorišką veiklą (6.2.)?

Be to, nepamirškite pripažinti ir įveikti mobilumo kliūčių (6.3.). Netgi jei manote, kad krizės ištinka tik kitus, joms pasiruošti nėra skausminga (6.4.).

Prieduose galite rasti papildomų šaltinių šiems skyriams. 1 priede pateikiami kai kurių reikšminių žodžių apibrėžimai, kuriuos naudoja šio „T-kit“ autoriai. 2 priede pateikiama skirtingų organizacijų ir jų tarptautinės savanoriškos veiklos programų ir, žinoma, jų kontaktų apžvalga. 3 priede pateikiami pasiūlymai tolesniam skaitymui, jeigu šis „T-kit“ sužadino jūsų apetitą...

Pajuskite įkvėpimą!